

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 63/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Imrichom Hrebíčkom, Vajanského 7, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014, postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 78/2016 a jeho uznesením zo 16. decembra 2016 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 5/2018 a jeho uznesením zo 7. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Imrichom Hrebíčkom, Vajanského 7, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (ďalej len „smernica“) rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014, postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 78/2016 a jeho uznesením zo 16. decembra 2016 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 5/2018 a jeho uznesením zo 7. marca 2018.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol potom, čo boli v jeho trestnej veci zrušené predchádzajúce dva oslobodzujúce rozsudky okresného súdu, rozsudkom okresného súdu sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný peňažný trest v sume 400 €. O odvolaní sťažovateľa, ktoré proti prvostupňovému rozsudku podal, rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 1 To 78/2016 zo 16. decembra 2016, ktorým odvolanie ako nedôvodné podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol. Dovolanie sťažovateľa podané proti odvolaciemu rozhodnutiu bolo podľa § 382

písm. c) Trestného poriadku odmietnuté uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 5/2018 zo 7. marca 2018.

3. V ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ podrobne popisuje priebeh vedeného trestného konania vrátane obsahu odôvodnenia dvoch predchádzajúcich oslobodzujúcich rozsudkov okresného súdu, ktoré boli v jeho trestnej veci prijaté a následne odvolacím súdom zrušené. Sťažovateľ tiež oboznamuje ústavný súd s námietkami, ktoré uplatnil v rámci svojho odvolania podaného proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014, ktoré majú charakter výhrad voči hodnoteniu výsledkov dokazovania konajúcimi súdmi a ktoré obsahujú tvrdenia o porušení zásady bezprostrednosti a zásady kontradiktórnosti konania.

4. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza podrobný popis odôvodnenia dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý odmietol jeho dovolanie s odkazom na § 382 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ prezentuje svoj nesúhlas s odmietnutím uplatneného dovolania, dôvodiac takto:

„S takýmto odôvodnením dovolacieho súdu sa nestotožňujem, pretože ustanovenie § 382 písm. c) Trestného poriadku sa týka prípadov, keď dovolanie obsahuje formálne nedostatky v tej podobe, že obsahovo nie je odôvodnené zo zákona relevantnými dôvodmi pre podanie dovolania, pričom dovolací súd vo svojom odôvodnení skonštatoval, že dovolanie spĺňa obligátorne obsahové náležitosti dovolania § 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, avšak aj napriek tomu moje dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.“

5. Sťažovateľ tiež v rámci argumentácie ústavnej sťažnosti poukazuje na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa obmedzenia ústavnej kontroly skutkových a právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov na prípady zjavne neodôvodnených alebo arbitrárnych záverov prijatých rozhodnutí.

6. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ v závere ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd rozhodol v jeho veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a smernice rozsudkom okresného súdu sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 78/2016 a jeho uznesením zo 16. decembra 2016 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 5/2018 a jeho uznesením zo 7. marca 2018, označené uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal mu tiež primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Vec sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Ľudmile Gajdošíkovej, ktorej funkčné obdobie sudkyne ústavného súdu uplynulo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. X bodom 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec prerozdelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

10. Ústavný súd podľa ustanovenia § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v ustanovení § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v ustanovení § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

III.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu

12. Ústavný súd konštatuje, že sa ústavná sťažnosť sťažovateľa v prevažnej miere obmedzuje iba na prezentáciu obsahu odvolacích námietok, pričom jedinou námietkou, ktorá signalizuje ústavno-právnu relevanciu, je sťažovateľom nepriamo načrtnutá otázka kvality odôvodnenia namietaných rozhodnutí konajúcich súdov (pozri bod 5 odôvodnenia tohto uznesenia).

13. Námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a smernice smeruje v prvom rade proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014.

14. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku okresného súdu sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014 sťažovateľ disponoval opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využil. O odvolaní bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd ako súd nadriadený. Odvolanie tak predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu. Existencia odvolacieho konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom rozsudku okresného súdu, keďže odvolanie v danom prípade predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (porov. mutatis mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia v sťažnosti označených práv (ako aj smernice) rozsudkom okresného súdu sp. zn. 33 T 3/2012 z 28. mája 2014 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

IV.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým postupom a uznesením krajského súdu

15. Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, judikatúra ústavného súdu, reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) [Zvolský, Zvolská v. Česká republika, rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 č. 46129/99,

body 51, 53, 54], v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne sp. zn. III. ÚS 114/2010). Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde). V zmysle uvedeného ústavný súd pristúpil k preskúmaniu námietok sťažovateľa uplatnených vo vzťahu k označenému rozhodnutiu krajského súdu, ktoré bolo napadnuté dovolaním sťažovateľa, dovolacím súdom posúdených ako neprípustných.

16. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

17. Odkazujúc na závery uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd zdôrazňuje, že pri posúdení v sťažnosti namietaných uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových

a právnych záverov, o ktoré konajúce súdy opreli svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd a najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v odvolaní a následne v dovolaní) vysporiadali adekvátne a preskúmateľne a či výklad konajúcimi súdmi aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či sú označené uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

18. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia uznesenia krajského súdu a opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch č. 15 a č. 16 odôvodnenia tohto uznesenia posúdil, či krajský súd pri výkone svojej právomoci neprekročil limity sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru.

19. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, reagujúc na odvolacie námietky sťažovateľa, argumentoval takto:

«Vina obžalovaného bola presvedčivo preukázaná svedeckými výpoveďami poškodeného, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Zranenia poškodeného boli objektivizované znaleckým dokazovaním, pričom z pohľadu mechanizmu ich vzniku korešpondujú s prvotnými výpoveďami uvedených svedkov o priebehu napadnutia poškodeného obžalovaným a pádom poškodeného na rám dverí hlavou. Pokiaľ sa odvolateľ domáha nehodnovernosti týchto svedkov poukazujúc na rozpory v ich výpovediach, treba uviesť, že rozpory v ich výpovediach v detailoch u poškodeného, svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú odôvodniteľné dôsledkom plynutia času, ktorým dochádza k zániku pamäťových stôp ohľadne detailov, avšak ide rozpory netýkajúce sa takých podstatných okolností, ktoré by činili ich výpovede sporné z pohľadu podstatných otázok, a síce, že to bol práve obžalovaný, ktorý fyzicky napadol poškodeného a k zraneniu poškodeného došlo práve v dôsledku a v príčinnej súvislosti s týmto fyzickým útokom. Pokiaľ ide o ďalších svedkov nachádzajúcich sa v bare v čase uvedeného incidentu, z ich výpovedí je zrejmé, že ich pozornosť naň nebola zameraná, neboli priamo pri bare a v prevažnej miere sa vyjadrovali k najmä časovým okolnostiam príchodu a odchodu, resp. prítomnosti obžalovaného a poškodeného v predmetnom bare a tomu kedy videli na poškodenom na ňom viditeľné zranenia, pričom v súhrne z týchto ich výpovedí uvedené

časové okolnosti nebolo možné jednoznačne určiť, čomu zodpovedá aj súdom I. stupňa ustálené časové obdobie (rozpätie), v ktorom k inkriminovanému činu došlo. Za nie nepodstatné odvolací súd považuje aj to, že žiadny z uvedených svedkov, ktorý v priebehu inkriminovanej noci videli na poškodenom zranenie (zakrvavenú hlavu) nevedel popísať spôsob, akým spôsobom poškodenému toto zranenie vzniklo, nepopisovali žiadny iný fyzický incident v bare, pričom zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, že by poškodený od posudzovaného incidentu až do jeho odchodu (odvozu na lekárske ošetrovanie) bar opustil a opätovne sa doň vrátil (možnosť vzniku jeho zranení pádom v dôsledku jeho opitosti zostáva výlučne v sfére domnienok viacerých svedkov). Zranenia poškodeného súladné s neskorším znaleckým posudkom boli dôkazne preukázané bezprostredne po inkriminovanom čine, a to lekárskou správou MUDr. Rastislava Reháčka z 15. 01. 2011 (zlomenina nosa, tržná rana hlavy temporálne vľavo), pričom už z tejto lekárskej správy vyhotovenej bezprostredne po čine vyplýva vyjadrenie poškodeného pred lekárom, že zranenie mu bolo spôsobené inou osobou (hoci menovite táto osoba v správe uvedená nie je). Z oznámenia o podaní oznámenia (o spáchaní priestupku), vyplýva, že poškodený inkriminovaný čin, usvedčujúc z neho obžalovaného, oznámil na OO PZ Zlaté Moravce 19. 01. 2011. Pokiaľ ide o rozpory vo výpovediach treba uviesť, že aj sám obžalovaný prispôboval svoje výpovede, keď až 07. 09. 2011 vypovedal, že poškodený mu niekoľko dní po inkriminovanom čine ponúkol, že „ak mu dá nejaké peniaze, tak to odvolá.“ Súčasne až pri uvedenej výpovedi začal spochybňovať svedka [REDAKOVANÉ] tvrdením, že práve on mal poškodeného nahovoriť na klamlivú výpoveď v tom zmysle, že to bol obžalovaný, ktorý mu spôsobil zranenie. Už pri svojej prvej výpovedi z 01. 03. 2011 sám obžalovaný potvrdzoval minimálne to, že to bol aj poškodený, ktorý po jeho fyzickom incidente s [REDAKOVANÉ] ich začal rozdeľovať a dvíhať zo zeme. V tomto smere akékoľvek iné výpovede spochybňujúce dokonca prítomnosť poškodeného v blízkosti obžalovaného a svedka [REDAKOVANÉ] sú nepravdivé. Svedok [REDAKOVANÉ] 10. 02. 2011 vypovedal, že „videl nejaký záblesk, čo sa mu zdalo ako keby pán [REDAKOVANÉ] kopol pána [REDAKOVANÉ], ale presne to nevidel... keď bolo po všetkom videl ako mu krváca hlava.“ Svedok [REDAKOVANÉ] 10. 02. 2011 vypovedal, že po konflikte obžalovaného s [REDAKOVANÉ] obžalovaného „zozadu chytil p. [REDAKOVANÉ], načo sa [REDAKOVANÉ] otočil a udrel ho rukou do oblasti tváre... ďalej videl ako ho kopol, načo p. [REDAKOVANÉ] spadol a udrel sa hlavou o vchodové dvere do baru.“ Rovnako vypovedal aj svedok [REDAKOVANÉ].

pričom na tejto výpovedi zotrval počas celého konania (pokiaľ v prípravnom konaní využil právo odoprieť vypovedať uvádzajúc obavu o život a zdravie svoj a aj svojej rodiny, z tohto bez ďalšieho nemožno vyvodzovať jeho nehodnovernosť, navyše na hlavnom pojednávaní vypovedal v podstatných okolnostiach zhodne ako v prípravnom konaní). Jediný zo svedkov obžalovaného od začiatku usvedčujúcich z fyzického napadnutia poškodeného, ktorý neskôr diametrálne zmenil svoju výpoveď v prospech obžalovaného bol [REDACTED]. Spôsob vysvetlenia ním zmenenej výpovede je však celkovo nehodnoverný. V rámci konfrontácie s obžalovaným (v danom štádiu „obvineným“) z 03. 10. 2011 vypovedal, že obžalovaný poškodeného nenapadol. Na vysvetlenie tohto rozporu s jeho prvou výpoveďou, kde tvrdil opak ako dôvod uviedol, že tak vypovedal preto, lebo mu povedal poškodený, aby takto vypovedal. K spôsobu vzniku zranenia poškodeného uviedol: „... on si buchol hlavu o roh, ale to neviem kto mu spravil... [REDACTED] sa s [REDACTED] hádali a [REDACTED] sa do toho zaplietol. Jemu sa nejak poplietli nohy a spadol na roh dverí, lebo bol opitý. Tak si rozbil hlavu. To bola jeho chyba. [REDACTED] ho nenapadol.“ Aj z takto zmenenej výpovede svedka [REDACTED], ako je zrejmé, vyplýva, že zranenia mali byť poškodenému spôsobené v rámci incidentu medzi obžalovaným a [REDACTED] (t. j. nie inde a nie neskôr) a tento priamym svedkom bol aj svedok [REDACTED], ktorý navyše, ako to okrem neho potvrdzuje aj svedok [REDACTED] a poškodený, poškodeného po uvedenom incidente sprevádzal spoločne so svedkom [REDACTED] na lekárske ošetrenie. Okrem toho, že svedok [REDACTED], ktorý na verzii v zmysle jeho zmenenej výpovede zotrval aj na hlavnom pojednávaní, v podstate nijako (a teda ani hodnoverne) nevysvetlil dôvod, pre ktorý v prvej výpovedi obžalovaného z útoku na poškodeného krivo usvedčoval, a to z pohľadu jeho motívu k takémuto konaniu. Je potrebné tiež zdôrazniť, že poškodený neutrpel len úraz hlavy ale aj iné zranenia, ktoré už verzia skutkového deja uvádzaná týmto svedkom nijako nevysvetľuje. V zmysle znaleckého posudku chirurga a traumatológa MUDr. Jozefa Madu poškodený utrpel aj zlomeninu nosných kostí, pomliaždenie tvárovej časti lebky a ľavej strany hrudníka. Znalec nepredpokladá, že tieto zranenia si poškodený spôsobil sám pádom na zem. Z uvedených dôvodov je zmenená výpoveď svedka [REDACTED] (rovnako aj svedka [REDACTED], taktiež uvádzajúceho pád poškodeného na zem), ako i ďalších svedkov vyjadrujúcich domnienky v tomto smere o mechanizme vzniku zranení poškodeného nepravdivé a nezodpovedajúce iným dôkazom obžalovaného usvedčujúcim zo súdnej trestnej činnosti. Na podklade uvedeného odvolací

súd konštatuje, že vina obžalovaného zo súdnej trestnej činnosti bola preukázaná a jeho odvolacie námietky sú neopodstatnené.»

20. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia uznesenia krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že hodnotenie dôkazov vykonané krajským súdom v kontexte odvolacích námietok sťažovateľa plne konvenuje zásade voľného hodnotenia dôkazov zakotvenej v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Krajský súd v predmetnom odôvodnení totiž jasne prezentoval dôkazy, ktoré kvalifikoval ako dôkazy usvedčujúce sťažovateľa zo spáchania stíhaného skutku, pričom zároveň pri hodnotení týchto dôkazov – výpovedí špecifikovaných svedkov reagoval na odvolacie námietky sťažovateľa, ktorému zrozumiteľne a logicky vysvetlil, z akých dôvodov považoval rozpory v detailoch predmetných svedeckých výpovedí za irelevantné. Krajský súd popri uvedenej kategórii dôkazov zhodnotil aj dôkazy, resp. svedecké výpovede, ktoré sťažovateľ subjektívne vnímal ako také, ktoré jeho vinu spochybňujú. Krajský súd náležite zdôvodnil svoje stanovisko o nehodnovernosti tejto skupiny dôkazov, v rámci ktorého zdôraznil predovšetkým skutočnosť, že skutková verzia, ktorú sa pokúšal sťažovateľ oprieť o predmetné svedecké výpovede, zjavne odporuje jednoznačnému záveru iného dôkazu, a síce znaleckému posudku, ktorý poskytol jednoznačný záver o mechanizme vzniku zranení poškodeného.

21. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom rozhodnutí zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci právny záver, čím ako súd odvolací poskytol dostatočnú ochranu základným právam sťažovateľa. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem (konkrétne ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku) a predovšetkým obsahuje dostatočne náležité a zrozumiteľné vysvetlenie svojich skutkových a právnych záverov reagujúc na odvolacie námietky sťažovateľa. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. Samotná skutočnosť, že si krajský súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru. Uznesenie krajského súdu tak zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, a ústavný súd preto konštatuje kvalitu jeho rozhodnutia ako súladnú s obsahom sťažovateľom namietaných článkov ústavy a dohovoru. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu sp. zn. 1 To 78/2016 a jeho uznesením zo 16. decembra 2016 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu

22. Ústavný súd pristúpil aj k preskúmaniu dôvodov rozhodnutia najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom namietaných článkov ústavy a dohovoru. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu a súčasne ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú konajúci súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia.

23. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom dovolania sťažovateľa, ktoré uplatnil voči druhostupňovému rozhodnutiu, a zistil, že argumentácia, ktorú sťažovateľ prezentoval v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu (v podstate sa obmedzujúca na prezentáciu obsahu podaného odvolania), je totožná s časťou dovolacích námietok uplatneného dovolania.

24. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v úvode uviedol, že preskúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie sťažovateľa bolo podané proti rozhodnutiu, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok uplatnený proti rozsudku, teda bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu v súlade s § 368 ods. 2 Trestného poriadku; ďalej že bolo dovolanie podané prostredníctvom obhajcu v súlade s ustanovením

§ 373 ods. 1 Trestného poriadku; že dovolanie bolo podané obvineným (sťažovateľom) v jeho prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo dotýka, teda oprávnenou osobou v súlade s § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku; že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote v súlade s § 370 ods. 1 Trestného poriadku a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni, teda v súlade s § 370 ods. 3 Trestného poriadku; že sťažovateľ využil pred podaním dovolania svoje právo podať riadny opravný prostriedok v súlade s § 372 ods. 1 Trestného poriadku a že dovolanie sťažovateľa spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania podľa ustanovení § 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku, a teda že je v ňom uvedené, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa napadnutému rozhodnutiu vytykajú spolu s formálnym označením dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V nadväznosti na to najvyšší súd vo všeobecnosti skonštatoval, že dovolanie sťažovateľa síce formálne odkazuje na príslušné ustanovenia upravujúce dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 citovaného zákona, avšak argumenty, ktoré sťažovateľ vo svojom dovolaní uviedol, v skutočnosti stoja mimo uplatnené dovolacie dôvody.

25. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na dovolacie dôvody, ktoré sťažovateľ v dovolaní uplatnil, a to dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (že bolo zásadným spôsobom porušené právo sťažovateľa na obhajobu) a takisto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (že je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia). V tomto smere najvyšší súd skonštatoval, že má dovolanie sťažovateľa v podstate charakter odvolania voči druhostupňovému rozhodnutiu krajského súdu, keď v ňom sťažovateľ prezentuje hodnotenie vykonaných dôkazov (hodnotí jednotlivé výsluchy svedkov, ich dôveryhodnosť a namieta porušenie zásady *in dubio pro reo* v jeho neprospech). Na tomto mieste najvyšší súd sťažovateľovi vysvetlil, že argumentácia tohto charakteru zásadne nespadá pod dovolacie dôvody, ktoré sťažovateľ v dovolaní formálne označil.

26. V ďalšom bode odôvodnenia svojho rozhodnutia najvyšší súd poukázal na časť argumentácie dovolania sťažovateľa potenciálne subsumovateľnej pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch,

ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom), ktorou sa najvyšší súd nad rámec zaoberal, napriek tomu, že sťažovateľ označený dovolací dôvod vo svojom dovolaní vôbec neformuloval. V úvode najvyšší súd interpretoval dotknuté ustanovenie Trestného poriadku a vysvetlil, že označený dovolací dôvod možno uplatňovať iba v prípadoch, keď je skutočnosť, že je rozhodnutie založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, zrejmá z obsahu spisu a súčasne porušenie zákona zodpovedá svojou povahou a závažnosťou porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inými slovami, nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom podľa citovaného ustanovenia Trestného poriadku len vtedy, ak mal súčasne negatívny dopad na práva obvineného. V tomto kontexte sa najvyšší súd vyjadril k námietke sťažovateľa o porušení zásady bezprostrednosti a k jeho tvrdeniu, že konajúci súd svojou neprípustnou aktivitou zasiahol do princípu kontradiktórnosti konania. Dovolací súd predmetné tvrdenia sťažovateľa vyvrátil argumentáciou, v ktorej poukázal na to, že konajúci súd svoje rozhodnutie regulárne oprel o dôkazy, ktoré navrhli strany trestného konania a ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, pričom za porušenie zásady kontradiktórnosti konania nemožno považovať situáciu, keď po vrátení veci odvolacím súdom vykonával prvostupňový súd úkony a dôkazy, k vykonaniu ktorých ho odvolací súd zaviazal v intenciách § 327 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd sa vysporiadal aj s námietkou sťažovateľa, v ktorej tento predostrel tvrdenie, že bol konajúcim súdom skutok v porovnaní s podobou, v akej ho formulovala obžaloba, neprípustne korigovaný. Najvyšší súd na tomto mieste interpretoval, že vo všeobecnosti je zásada totožnosti skutku dodržaná vtedy, keď je zachovaná podstata skutku. Preto medzi obžalobným návrhom a skutkovým výrokom rozsudku nemusí byť vždy absolútna zhoda, konajúci súd je totiž na jednej strane povinný prejednať skutok uvedený v obžalobe v celom rozsahu, zároveň je však oprávnený a povinný premietnuť doň výsledky hlavného pojednávania, ktoré môžu údaje uvedené v obžalobe modifikovať, pod podmienkou že sa neporuší totožnosť skutku. Najvyšší súd daný výklad uzavrel a uviedol, že podstata skutku nebude porušená, ak sa zmenia okolnosti miesta a času spáchania, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia. V nadväznosti na to najvyšší súd konštatoval, že vo veci sťažovateľa prvostupňový súd upravil skutkovú vetu prípustným spôsobom, zachovávajúcim totožnosť skutku, keďže táto korekcia spočívala iba v ustálení času spáchania skutku a doby trvania

liečenia a práceneschopnosti poškodeného, a tieto okolnosti vyplynuli pre konajúci súd z vykonaného dokazovania. Najvyšší súd pri posúdení splnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku na základe uvedenej argumentácie kvalifikoval sťažovateľom prednesené námietky ako nespôsobilé k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu.

27. Ústavný súd je toho názoru, že bolo sťažovateľovi zo strany dovolacieho súdu na podklade interpretácie dotknutých ustanovení Trestného poriadku náležite a vyčerpávajúco vysvetlené, že ním predostretá argumentácia, ktorú sťažovateľ subjektívne vnímal ako naplnenie, predovšetkým dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v skutočnosti predstavuje hodnotenie procesu dokazovania z pohľadu sťažovateľa, teda v podstate korekciu skutkových záverov, ktorej sa prostredníctvom uvedenej námietky sťažovateľ dožadoval, ktorá však dovolaciemu súdu zásadne neprislúcha. Súčasne bolo sťažovateľovi na podklade interpretácie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku zrozumiteľne a logicky vysvetlené, že postupom konajúcich súdov nedošlo ani k neprípustnej modifikácii skutku a ani k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania. Stanovisko, ktoré sťažovateľ prezentuje v ústavnej sťažnosti, kde namieta, že najvyšší súd nesprávne odmietol jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku napriek tomu, že konštatoval splnenie obligatórnych obsahových náležitosti dovolania, keďže sa podľa mienky sťažovateľa postup podľa citovaného ustanovenia Trestného poriadku má týkať prípadov, keď *„dovolanie obsahuje formálne nedostatky v tej podobe, že obsahovo nie je odôvodnené zo zákona relevantnými dôvodmi pre podanie dovolania“*, je celkom mylné. V zmysle dotknutej právnej úpravy je totiž v prípade formálnych nedostatkov, o ktorom sa zmieňuje sťažovateľ, aplikovateľné ustanovenie § 382 písm. e) Trestného poriadku. Najvyšší súd v prípade sťažovateľa síce skonštatoval formálne označenie dôvodov dovolania v zmysle ustanovení § 371 Trestného poriadku, ako aj opis chýb, ktoré sťažovateľ vytkol napadnutému rozhodnutiu, zároveň však po preskúmaní sťažovateľom prezentovanej argumentácie kvalifikoval tieto argumenty ako svojou povahou nesubsumovateľné pod vymedzené dovolacie dôvody, teda nesplnenie dôvodov dovolania, čomu celkom logicky a správne zodpovedal postup podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, a teda odmietnutie dovolania bez preskúmania veci.

28. Ústavný súd uzatvára, že sa dovolací súd s námietkami sťažovateľa uplatnenými v podanom dovolaní náležite vysporiadal a riadne vysvetlil dôvody na jeho odmietnutie. Odpoveď najvyššieho súdu na vymedzené dovolacie námietky sťažovateľa ústavný súd hodnotí ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu a zároveň súladné s podstatou aplikovaných právnych noriem [ustanovenia § 371 ods. 1 a § 382 písm. c) Trestného poriadku].

29. Vychádzajúc zo všetkých čiastkových záverov uvedených v bodoch 20, 21, 27 a 28 odôvodnenia tohto rozhodnutia, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 5/2018 a jeho uznesením zo 7. marca 2018 ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

VI.

K namietanému porušeniu smernice

30. Pokiaľ ide o sťažovateľom prezentovanú námietku porušenia smernice oboma rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť predmetnej námietky. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa teda v označenej časti ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Ochrana ústavnosti, ktorú ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v rámci rozhodovania individuálnych sťažností fyzických osôb a právnických osôb poskytuje, zahŕňa totiž ochranu základných práv a slobôd vyplývajúcich buď z ústavy alebo zo záväznej medzinárodnej zmluvy. Sťažovateľom namietaná smernica však zásadne nepatrí medzi primárne právo Európskej únie, teda medzi záväzné medzinárodné zmluvy, patrí totiž do kategórie sekundárneho práva, ktoré zahŕňa právne akty vychádzajúce zo zásad a cieľov zmlúv, ktoré tvoria primárne právo Európskej únie.

31. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2019